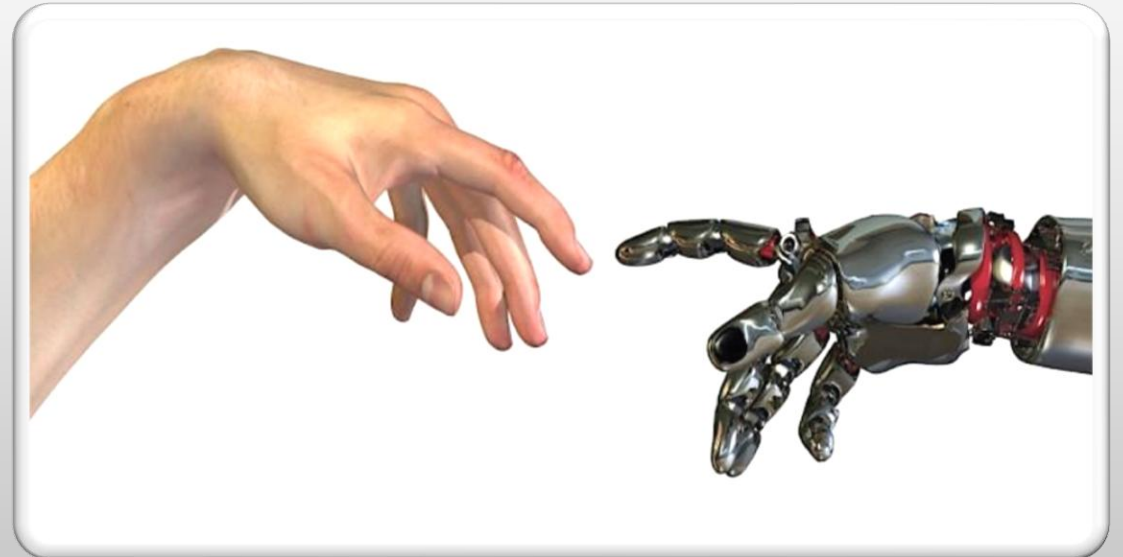

**FILOSOFIECAFÉ
DEVENTER,
3 APRIL 2025:
OVER 'MIJ EEN ZORG'.**

DOOR TREES SCHOPMAN

*DE SPIEGEL – FILOSOFISCHE PRAKTIJK
DEVENTER*

WWW.FILOSOFISCHEPRAKTIJKDEVENTER.NL

APRIL – FILOSOFIEMAAND OVER ‘MIJ EEN ZORG’

- **DE ZORG VOOR HET MENSELIJK LEVEN EN GELUK, EN NIET DE VERNIETIGING, IS HET EERSTE EN ENIGE DOEL VAN GOED BESTUUR.** - THOMAS JEFFERSON, AMERIKAANS PRESIDENT (3E), FILOSOF EN KUNSTENAAR (1743 - 1826)
- **ZORG GEVEN AAN ANDEREN IS DE HUUR DIE U BETAALT VOOR UW KAMER HIER OP AARDE.** - MUHAMMAD ALI, AMERIKAANS BOKSER (1942 - 2016)

UIT CITAAT ÉÉN SPREEKT DAT ZORG EEN VERANTWOORDELIJKHEID IS VAN DE OVERHEID VOOR HAAR BURGERS. CITAAT TWEE WIJST EROP DAT WIJ ALS INDIVIDUELE MENSEN EEN ZORGVERANTWOORDELIJKHEID HEBBEN VOOR ELKAAR, AL DAN NIET INGEBED IN GELOOF IN EEN HOGERE MACHT.

HOE ZIEN WIJ ONZE ZORGVERANTWOORDELIJKHEID VOOR ANDEREN? IS HET IETS DAT DE OVERHEID VOOR ONS MOET ORGANISEREN ZODAT WIJ ONS MET ANDERE ZAKEN BEZIG KUNNEN HOUDEN? DENK AAN KINDEROPVANG, ONDERWIJS, ZORG VOOR OUDEREN EN ZIEKEN..

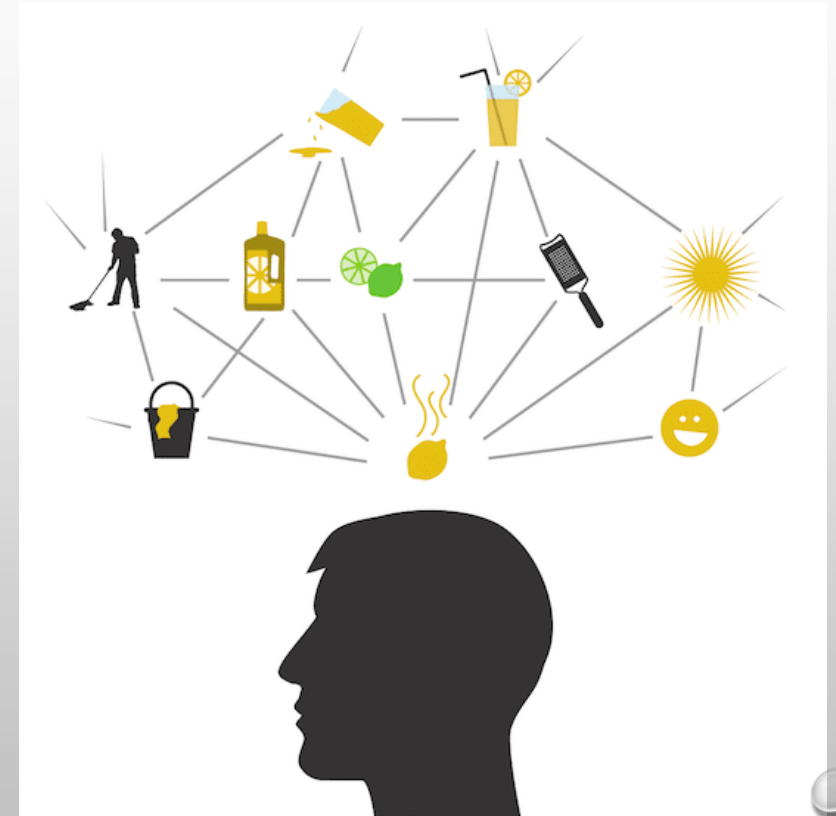
OF IS DE ZORG VOOR ONS EIGEN KIND OF ONZE EIGEN BEJAARDE OUDER TOCH IN ZEKERE MATE EEN ONVERVREEMDBARE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR ONSZELF? IN WELKE MATE DAN? KUNNEN WE ER OOK GELUKKIG VAN WORDEN ALS WE KUNNEN ZORGEN VOOR ONZE NAASTEN, EN GEEFT DAT DAN VOLDOENDE RECHT OM TE LEVEN VAN EEN UITKERING TERWIJL WE ONDERTUSSEN ONZE ZORGTAKEN INVULLING GEVEN?

VOLGENS POLITIEK FILOSOF JOAN TRONTO ZOUDEN WE ‘DE DEMOCRATIE MOETEN ZIEN ALS DE VERDELING VAN ZORGVERANTWOORDELIJKHEDEN’. MAAR DAN MOETEN WE VOLGENS HAAR WEL GOED WETEN WAAR WE HET OVER HEBBEN ALS WE HET OVER ZORGEN HEBBEN. WAT IS ZORG? WIE HEEFT ZORGEN? WIE HEEFT ZORG NODIG? WIE ZORGT VOOR ZORG? EN VOORAL HOE ZORGEN WE DAT ZORG HAAR ZORGELIJKE IMAGO KWIJTRAAKT? WAT DENK JIJ?

ASSOCIATIERONDE

- WAT ZIJN JE EERSTE ASSOCIATIES BIJ DE ZIN: 'MIJ EEN ZORG'?
- KUN JE SPREKEN VAN 'VROUWEN-ZORG (VOORBEHOUDEN AAN VROUWEN'?)
- OF 'MANNEN-ZORG? (VOORBEHOUDEN AAN MANNEN?)
- WAT IS DE GRENS TUSSEN PARTICULIERE ZORG EN STAATSZORG?
- WELKE ONTWIKKELINGEN EN VERSCHUIVINGEN ZIE JE IN DE TIJD?

ZORG PER LEVENSFASE? WELKE ZORG HEB JE NODIG, WELKE ZORG GEEF JE?

- 0 TOT 4/6: BABY EN PEUTER
- 6 TOT 12: KIND
- 12 TOT 18: PUBER EN JONGERE
- 18 TOT 25: ADOLESCENT
- 25 TOT 45: YOUNG POTENTIAL EN STARTENDE OUDER
- 45 TOT 65: OUDERE OUDER EN MIDLIFE CRISIS
- 65 TOT 85: JONG BEJAARD EN STARTEND PENSIONADO
- 85 EN VERDER: BEJAARD EN AFTAKELEND

ZORGBEHOEFTE EN ZORGWAARDERING

- WAT IS DE MAATSCHAPPELIJKE CONSEQUENTIE ALS ZORGBEHOEFTE NIET OF TE WEINIG GEZIEN WORDT? VOORBEELDEN?
- WAT IS DE MAATSCHAPPELIJKE CONSEQUENTIE ALS ZORGVERANTWOORDELIJKHEID TELKENS BIJ DEZELFDE PERSONEN OF GROEP WORDT GELEGD? VOORBEELDEN?
- HOE ZIET 'ZORGWAARDERING' ERUIT? WAT LEVERT 'ZORGEN VOOR' JE EIGENLIJK OP?
- IS ER OP DIT MOMENT VOLDOENDE 'ZORGWAARDERING' IN NEDERLAND?
- WAT IS DE TYPISCH NEDERLANDSE BLIK ALS HET OM ZORG NODIG HEBBEN EN ZORG GEVEN GAAT, IN VERGELIJKING MET ANDERE LANDEN EN CULTUREN ?

JOAN TRONTO (1952 –)

AMERIKAANS POLITICOLOGE

- **DEMOCRATIE Zouden we moeten zien als de verdeling van zorgverantwoordelijkheden, want zorg speelt een fundamentele rol in hoe we onze samenleving organiseren.**
- **TRONTO'S DEFINITIE VAN Zorgen:** *"Een menselijke activiteit die alles omvat wat wij doen om onze 'wereld' zo in stand te houden, te continueren en te herstellen dat we daarin zo goed mogelijk kunnen leven. Die wereld omvat onze lichamen, ons persoon zijn en onze omgeving die we trachten te werven tot een complex, het leven ondersteunend web".*

DE VIER FASEN VAN ZORG VOLGENS TRONTO:

- **ZORGBEHOEFTE:** HET MOMENT WAAROP EEN BEHOEFTE AAN ZORG ONTSTAAT.
- **ZORG VOOR ANDEREN:** DE DAADWERKELIJKE ZORGACTIES DIE WORDEN ONDERNOMEN OM AAN DEZE BEHOEFTE TE VOLDOEN.
- **ZORGWAARDERING:** HET ERKENNEN EN WAARDEREN VAN DE ZORG DIE WORDT GEBODEN.
- **ZORGVERANTWOORDELIJKHEID:** DE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR HET Zorgen voor anderen en het organiseren van zorg in de samenleving.
- **TRONTO BETOOGT** dat democratie in deze vier fasen zou moeten werken, waarbij de zorg voor anderen een expliciete rol speelt in het publieke leven. Dit betekent dat zorg niet alleen op individueel niveau moet worden geregeld, maar dat het moet worden ingebed in bredere, maatschappelijke en politieke structuren.

IK BEN ER EVEN NIET

[HTTPS://YOUTU.BE/YYP SRZUWNQ](https://youtu.be/YYLPSRZUWNQ)

2.14 MINUUT

ZORG EN DEMOCRATIE 1

- **ZORG ALS FUNDAMENTEEL ASPECT VAN DEMOCRATIE:** TRONTO STELT DAT ZORG **NIET ALLEEN EEN PERSOONLIJKE, INTIEME HANDELING IS, MAAR OOK EEN FUNDAMENTEEL MAATSCHAPPELIJK EN POLITIEK PROCES.** IN PLAATS VAN ZORG ALS IETS DAT IN DE PRIVÉSFEER OF ENKEL BINNEN FAMILIES OF ZORGINSTELLINGEN PLAATSVINDT, PLEIT ZE ERVOOR OM ZORG TE ZIEN ALS EEN **MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDELIJKHEIDSGEBIED.** IN HAAR VISIE IS ZORG DE RUGGENGRAAT VAN EEN SAMENLEVING DIE FUNCTIONEERT OP BASIS VAN SOLIDARITEIT EN WEDERZIJDSE AFHANKELIJKHEID.
- **VERDELING VAN ZORGVERANTWOORDELIJKHEDEN:** DEMOCRATIE DRAAIT VOLGENS TRONTO NIET ALLEEN OM HET ORGANISEREN VAN POLITIEKE MACHT OF BESLUITVORMING, MAAR OOK **OM DE VRAAG WIE DE VERANTWOORDELIJKHEID DRAAGT VOOR HET ZORGEN VOOR ANDEREN.** HET GAAT EROM HOE DE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR ZORG WORDEN VERDEELD OVER VERSCHILLENDE GROEPEN IN DE SAMENLEVING: VAN DE STAAT TOT INDIVIDUEN, VAN GEMEENSCHAPPEN TOT FAMILIES. HET IDEE IS DAT DEMOCRATIE VEREIST DAT WE DEZE ZORGVERANTWOORDELIJKHEDEN EERLIJK EN OP EEN RECHTVAARDIGE MANIER VERDELEN, ZODAT NIEMAND WORDT UITGESLOTEN VAN DE ZORG DIE ZE NODIG HEBBEN.

ZORG EN DEMOCRATIE 2

- **ZORG ALS COLLECTIEVE VERANTWOORDELIJKHEID:** TRONTO BENADRUKT DAT DE ZORG VOOR ANDEREN **NIET ALLEEN EEN PRIVÉAANGELEGENHEID MOET ZIJN, MAAR EEN COLLECTIEVE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE SAMENLEVING.** ZE PLEIT VOOR EEN *HERWAARDERING* VAN ZORG, EN DAT WE DEZE NIET ALLEEN MOETEN TOEWIJZEN AAN VROUWEN OF AAN DEGENEN DIE IN ZORGBEROEPEN WERKEN. IN PLAATS DAARVAN ZOU ZORG EEN GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID MOETEN ZIJN, WAARBIJ IEDEREEN, VAN BELEIDSMAKERS TOT GEWONE BURGERS, BIJDRAAGT AAN HET WELZIJN VAN ANDEREN. DIT ZOU BETEKENEN DAT WE COLLECTIEF MOETEN ZORGEN VOOR DE SOCIALE INFRASTRUCTUREN DIE MENSEN ONDERSTEUNEN, ZOALS TOEGANG TOT GEZONDHEIDSZORG, ONDERWIJS, SOCIALE DIENSTEN, ENZOVOORT.
- **DE ROL VAN ZORG IN DEMOCRATISCHE PARTICIPATIE:** TRONTO SUGGEREERT DAT ZORG OOK EEN CENTRALE ROL SPEELT IN HET PROCES VAN DEMOCRATISCHE PARTICIPATIE. **ALS ZORG NIET GOED VERDEELD WORDT, KUNNEN MENSEN** DIE NIET DE NODIGE ZORG KRIJGEN OF NIET IN STAAT ZIJN OM VOOR ZICHZELF TE ZORGEN, **BUITENGESLOTEN WORDEN VAN POLITIEKE EN MAATSCHAPPELIJKE PROCESSEN.** DIT KAN HUN VERMOGEN OM EFFECTIEF DEEL TE NEMEN AAN DEMOCRATISCHE BESLUITVORMING BEPERKEN. IN DIE ZIN IS ZORG DUS NIET ALLEEN EEN ETHISCHE KWESTIE, MAAR OOK EEN POLITIEKE KWESTIE DIE VAN INVLOED IS OP DE GELIJKHEID EN INCLUSIVITEIT VAN EEN DEMOCRATIE.

??????

- ALS ZORG DE RUGGENGRAAT VAN EEN SAMENLEVING IS DIE FUNCTIONEERT OP BASIS VAN SOLIDARITEIT EN WEDERZIJDSE AFHANKELIJKHEID....
- MOET DE OVERHEID ALS ZORGVERANTWOORDELIJKE DAN ONZE ZORG ORGANISEREN?
- OF IS DE ZORG VOOR ONZE NAASTE EEN ONVERVREEMDBARE EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID?

ZORG VOOR
ANDEREN
[HTTPS://YOUTU.BE/Z-
F5OUBV YY](https://youtu.be/z-f5oubv_yy)
4.56 MINUUT

KANTTEKENINGEN

- WIE BEPAALT WAT DE ZORGBEHOEFTE IS?
- WIE BEPAALT WELKE ZORG ECHT NOODZAKELIJK IS EN WELKE NIET?
- WIE BEPAALT WAT VOLDOENDE OF ONVOLDOENDE KWALITEIT VAN ZORGVERLENING IS?
- MOET DE OVERHEID ZICH HIER INHOUDELIJK MEE BEMOEIEN?
- OF SLECHTS MOGELIJKHEDEN CREËREN TOT ZORGVRAGEN EN ZORGVERLENEN MET HET RISICO DAT ER GROTE ONDERLINGE VERSCHILLEN KUNNEN ONTSTAAN?
- EN OP WELKE MANIER ZOU DE OVERHEID DAT IDEALITER MOETEN OF KUNNEN DOEN?
- WAT WERKT DE HOUDING 'MIJ EEN ZORG', DUS GEBREK AAN SOLIDARITEIT IN DE HAND?
- WAT WERKT IN DE HAND DAT MANTELZORGERS ZICH ER ALLEEN VOOR VOELEN STAAN EN OVERBELAST RAKEN?

**ZULLEN WE DE ZORG
WEER AANKLEDEN**

Postbus 1045 6801 BA Arnhem www.loesje.nl

**DE PATIËNTEN
HEBBEN HET KOUD**

Loesje

**»TIJD IS GELD«
ZEI DE MANAGER**

**»ZORG IS TIJD NEMEN«
ZEI DE ZORGVERLENER**

Loesje

postbus 1045
6801 BA Arnhem www.loesje.nl

TOT SLOT ENKELE ANDEREN AAN HET WOORD...

- *ALS U WILT DAT UW KINDEREN MET BEIDE VOETEN OP DE GROND BLIJVEN STAAN, MOET U VERANTWOORDELIJKHEID OP HUN SCHOULDERS LADEN.* - ABIGAIL VAN BUREN, AMERIKAANS COLUMNISTE AND RADIOPRESENTATRICE (PS. VAN PAULINE PHILLIPS) (1918 - 2013)
- *DE EERSTE STAP IN DE EVOLUTIE VAN ETHIEK IS EEN GEVOEL VAN SOLIDARITEIT MET ANDERE MENSEN.* - ALBERT SCHWEITZER, DUITSE ARTS, THEOLOOG, FILOSOF, MUSICUS (1875 - 1965)
- *WAT ZAL ME EEN ZORG ZIJN WAT ALLEEN MIJ EEN ZORG IS?* - ANDRÉ MALRAUX, FRANS SCHRIJVER EN POLITICUS (PS. VAN A. BERGER) (1901 - 1976)
- *HET ZIJN DE VROUWEN DIE ZACHTHEID EN ZORG HEBBEN UITGEADEMD IN DE HARDE VOORUITGANG VAN DE MENSHEID.* - KONINGIN ELIZABETH II, KONINGIN VAN HET VERENIGD KONINKRIJK, CANADA, AUSTRALIË EN NIEUW-ZEELAND (1926 - 2022)

SEE YOU

NEXT TIME

FILOSOFIECAFÉ DEVENTER – DE EERSTE DONDERDAGAVOND VAN DE MAAND.

WIL JE OP DE HOOGTE BLIJVEN?
SCHRIJF JE IN VOOR DE NIEUWSBRIEF
VIA DE SITE FILOSOFERENINDEVENTER.NL!

DANK VOOR JE BIJDRAGE!